ועוד דקמצי ליה כשעמד בדין קודם מיתתו וכך העמידה מלי מהני הכי כפר ונקבע ולא הודה דהא מוקמינן לעל הודה לב והודה בנו ועוד דקמצי כשעמד בדין מכלל דעד השתא בשלא עמד בדין והא נקבע הוא ותבני קמני מכלל דבב"ד הוה הלכך ל"ג ליה וה"ג מי הכי תומם נמי מצלם ר"ש הוא כו' מי הכי ממון גמור הוא ותומם נמי לצלם: **לפי שאין משלמין תומם על כפירת שבבד קרקעות.** דתומם לחמי קאתי לשבועתא ללו שבועה היא דקי"ל שבועות (דף מב:) אין נשבעין על הקרקעות והאי בן כי תישבע כפר לה שעבוד הקרקעות דלאי ללו מצוה לחריוה נכסים ללו עליה רמית לשלומי: **רבא אמר.** לעולם בגזילה קיימת ודקשיא לך ולחייב הבן תומם על שבועת עלמו כיון דהודה הכא כשהיתה דסקיל מממון תבוי נתון בה מופקדת ביד אחרים וגזילה זו בתוכה, דכי תשבע ללאי, בקושטא תשבע (ולא קיימת בשקיבל השבע כדסברת לעיל) ותנן בשמ' שבועות (דף לו:) וחייבים על זזון השבועה ועל שגגתה עם זזון הפקדון **ותן חייבין על שגגתה** נרידמת כי הכא לחייבי **לשלם: לא שנו אלא שאין.** תוספ' חלי פרוטה קיימת מן הגזילה עלמה ולבי פרוטה הוא דמחייב ליה ולאו ממונא ליכא לאכל מם קיימת היא מן הגזילה עלמה לריך לינך: **חייבין שאם פייבר.** ומעמוד על הפרוטה: **חייב לשלם לו.** תגודה אחרת ואע"פ דהשתא לא שוה פרוטה כיון דבשעת גזילה הוי שוה פרוטה כבי לאחוריה **ולהוליכה לאחריו: ואפילו חוזר.** תנא דידן סיישנו: **שגילה.** לאחת מהשתים שלייר: **ושברה שניים מהו.** הוי גילוח לו לא: **אמר ליה רב אחא לרבינא** כל השעורה תחת תחת קמבעיא ליה בתמיה כלומר הא ודאי גילוח הוי כיון שבשעה שבא לגלח אלו שיעור הוה ליה שיעור גילוח ואע"פ לשברה **שניה גילוח הוא: שגברה אחת.** ס"ג מי אמרינן השתא מיהא ליכא שיעור גילוח: **תניא שניקבה ושפשוה שניים.** ואחלה ע"פ אחרונה (ג) וממלקין יפה שביבותיה ושומאה בניה מגלת על העלייה כולה מלבא דה שום שומאה דשתיית **שמרים** שתיית היא ולא שלמה ניה קומאה משכת כלים בפרק (ז) (אהלות מלילין: **גגף.** לשון מנופה לגגף חניה ניה בה מחתים שיעור נקב לעשות וכלי המקבל טומאה ליט מוגן בפני הטומאה ולגף בעיא חניה מהו: **מי אמרינן** השתא מיהא ליכא שיעור נקב **לגמרי** הא לא שם שיעור שתיית: **עקקה בזמורה.** ואין שם שמרים: **עד שימרח.** בעיא מן הגדין על זמורה לסותמו ניעוב:

נשבע

אמרו *גזל חמץ ועבר עליו הפסח אומר לו הרי שלך לפניך **בעי רבא**

אמר רבה גזל שלש תגודות בג' פרוטות והוזלו ועמדו על שתים חייב להחזיר לו תחת. פי' אם יבקש בעין מחזיר לותה ואם נאלו מצלם ליה שוה פרוטה כמו שהיתה שוה בשעת הגזילה והוא הדין בתחת שגזלה והולה או תגודה אז תמיד חלת רבותא נקט דתפילו בשלשה דקיים מלות השבה בתרתי לפ"ה חייב להחזיר לו תחת תע"ב דמהתי ותחת תוכל דמיימי לת משמע מיכה חלת היכא דגזל תחת והוזלה דהויא דמיא לגזל ממן ועבר עליו הפסח, ההיא רבותא דג' קאמר—רבה מסברת ומדנקט "והוזלו" משמע דפשיטא ליה דאם גזל ג' תגודות שוות שתי פרוטות והחזיר לו ב' מהן חלת מיחייב להחזיר לו שליהם כיון דמעיקרא בשעת גזלה לת הוי ממונא

בשעמד בדין א בשעמד בדין אפילו חומש נמי משלם? אמר רב הונא בריה דרב יהושע לפי *ישאין משלמין חומש על בכירת שעבוד קרקעות. רבא אמר הכא במאי עסקינן כגון שהיתה דיסקייא של אביו מופקדת ביד אחרים: קרן משלם דהא איתיה, חומש לא משלם דכי אישתבע, בקושטא אישתבע דהא לא הוה ידע: חזקת מפתחת שוה פרוטה בקרן כו': אמר רב פפא לא שנו אלא שאין גזילה קיימת אבל גזילה קיימת צריך לילך אחריו חיישינן שמא תייקר אביי א"ר אמר רב פפא לא שנא גזילה קיימת ולא שנא שאין גזילה קיימת אינו צריך לילך אחריו לשמא תייקר לא חיישינן. אמר רבא ג גזל שלש אגודות בשלש פרוטות והוזלו ועמדו על שתים אם החזיר לו אחת חייב להחזיר לו אחרת ותנא תונא ג גזל חמץ ועבר עליו הפסח אומר לו הרי שלך לפניך טעמא דאיתיה בעיניה הא ליתיה בעיניה אע"ג דהשתא לאו ממונא ב בין דמעיקרא ממונא הוא בעי שלומי, הכא נמי אף על גב דהשתא לא שוה פרוטה [בין דמעיקרא הוי שוה פרוטה] בעי שלומי בעי רבא גזל שתי אגודות בפרוטה והחזיר לו אחת מהן מהו: מי אמרינן השתא ליכא גזילה ג או דלמא הא לא הדר גזילה—דהואי גביה? הדר פשטה גזילה אין כאן, השבה אין כאן, א גזילה אין כאן השבה יש כאן? הכי קאמר אף על פי שגזילה אין כאן מצות השבה אין כאן *ואמר רבא הרי אמרו גזיר שגילח ושייר שתי שערות לא עשה ולא כלום בעי רבא גילח אחת ונשרה אחת מהו, אמר ליה רב אחא מדיפתי לרבינא גזיר שגילח אחת אחת קא מבעיא ליה לרבא? אמר ליה לא צריכא בגון שנשר אחת מהן וגילח אחת מי אמרינן השתא מיהת הא ליכא שיעור או דלמא הא לאו גילוח הוא דמעיקרא הא שייר שתי שערות והשתא כי גילח לא הוי ב' שערות? הדר פשטה שער אין כאן, גילוח אין כאן, א שער אין כאן גילוח יש כאן? הכי קאמר אע"פ ששער אין כאן מצות גילוח אין כאן, ואמר רבא הרי אמרו חבית שניקבה ושתמוה שמרים הציולה בעי רבא אנף חציה מהו

א"ל רב יימר לרב אשי לאו משנתנו היא זו דתנן חבית שניקבה ושתמוה שמרים הציולה בפקקה בזמורה עד שימרח, היו בה שתים עד שימרח מן הצדדים ובין זמורה לחבירתה טעמא דמרח הא לא מרח לא אמאי ותיהוי כי אנף חציה, אמרי הכי השתא: התם אי לא מרח לא קאי, אנף חציה במידי דקאי קאי ואמר רבא הרי אמרו *גזל חמץ ועבר עליו הפסח אומר לו הרי שלך לפניך בעי רבא

אנף חניה. תימה היכי דמית הך בעיא להכא בעיות לעיל דכיון דגף אין כאן נקב ולמה לת תועיל הסתימה דמ"ל אם לת נקבה מעולה לעיל מכיון שגף אין כאן נקב ולמה לת תועיל הסתימה (דף טו:) דמריגן חבית של זיתים מגולגלים ב"ש מומרים אין לריכה ומודים שאם נקבה ושתמוה שמרים שהיא טהורה ויש"ל דהסם ודאי לעניין הכשר מסתמת לת ניחא להו לבעלים במה שיולא ממנה כיון שנקבה אף על פי שסתמוה שמרים לאו סתימה מעלייתא היא אלא סתימה שאינה מעלייתא היא לגיל מטומאה שיהא יכול לסתום בה ולא יהא לריך לחזור ולסתום בסתימה מעלייתא: ושמואל

קלב א מיי' פ"ח מהל' גזילה ואבידה הלכה יד ופ"ו מהל' שבועות הלכה ג ד סמג לאוין רס ועשין עב:

קלג ב מיי' פ"ד מהל' גזילה ואבידה הלכה יא סמג עשין עג עור ס"ע מ"ש פי' שסו פעיף ג:

קלד ג מיי' שם פ"ו הלכה ו סמג שם עוש"ע מ"ש פי' שם פעיף ג:

קלה ד מיי' שם פעיף ד:

קלו ו מיי' פ"ח מהלכות גזילה הלכה ו: קלו ז מיי' שם הלכה ז:

קלח ח י כ ל מיי' פכ"ב מהלכות טוען ומטען מה הלכה ח: (ראש חודש)

מהנה

◇ סידרה על דברי רבא שהרס הוזל קודת קדבר מוסכת

אמר, על כל הלכה רבא מדלה שאלה מה ראה הדין באלה אמר

הגהות הב"ח

(ה) גמ' דשמעת לאו ממונא הוא כיון: (ו) שם ליכא גזילה גביה לו למתני: (ז) רש"י ד"ה חבים וכו' וממלת יפה וכו' בפ' הלו כלים מגילון: